SUNRISE PHU
Grzegorz Krzemieniecki
Działalność doradcza.

# Przepisy a praktyka nr 3

## Czasowa rejestracja jest rejestracją pojazdu

Rejestracja czasowa jest rejestracją pojazdu. Wydawałoby się, że wynika to już z samej nazwy tej czynności administracyjnej. W praktyce nadal pojawiają się jednak próby traktowania pojazdu zarejestrowanego czasowo tak, jakby nigdy nie został zarejestrowany. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 26 sierpnia 2026 r., sygn. akt II GSK 236/26, potwierdza stanowisko prezentowane od wielu lat przeze mnie oraz SITK RP Oddział w Krośnie i pokazuje konsekwencje błędnego utożsamiania rejestracji wyłącznie z rejestracją stałą.

Sprawa dotyczyła samochodu osobowego czasowo zarejestrowanego na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Łodzi z 1 lutego 2019 r. Wydano pozwolenie czasowe, tablice rejestracyjne oraz pozostałe przewidziane wówczas dokumenty i oznaczenia. Następnie przygotowano spersonalizowany dowód rejestracyjny, którego pierwotny właściciel nie odebrał. Według stanowiska organu nie wydano decyzji o rejestracji stałej, a dowód rejestracyjny został unieważniony.

Kolejna właścicielka, która nabyła samochód w 2023 r., wystąpiła o jego rejestrację. Organy przyjęły, że wcześniejsza rejestracja czasowa nie pozwala uznać pojazdu za uprzednio zarejestrowany w Polsce. W konsekwencji zażądały ważnego świadectwa zgodności WE wraz z oświadczeniem zawierającym dane i informacje niezbędne do rejestracji i ewidencji pojazdu. Rozumowanie to prowadziło do wniosku, że po upływie okresu rejestracji czasowej samochód można ponownie potraktować jak pojazd nowy. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi zakwestionował taką wykładnię wyrokiem z 14 listopada 2025 r., sygn. akt III SA/Łd 487/25. NSA oddalił skargę kasacyjną Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Łodzi.

Zasadnicze znaczenie miał art. 72 ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo o ruchu drogowym. Przewidziane w nim wyłączenie wymagania określonego w art. 72 ust. 1 pkt 3 dotyczy pojazdu, który był już zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ustawodawca nie zastrzegł, że musi to być wcześniejsza rejestracja stała. NSA jednoznacznie uznał, że pojęcie rejestracji obejmuje również rejestrację czasową. W rozpatrywanej sprawie rejestracja dokonana z urzędu na podstawie art. 74 ust. 2 pkt 1 PoRD oznaczała zatem, że samochód był wcześniej zarejestrowany w Polsce w rozumieniu art. 72 ust. 2 pkt 1. Należy odróżnić fakt dokonania rejestracji od aktualnego uprawnienia do korzystania z pojazdu w ruchu drogowym. Upływ okresu rejestracji czasowej ma znaczenie dla dalszego użytkowania samochodu. Nie usuwa jednak wcześniejszej rejestracji z jego historii prawnej. Nie sprawia również, że pojazd odzyskuje status pojazdu nowego.

Istotne było także to, że wcześniejszej rejestracji dokonano na podstawie świadectwa zgodności oraz oświadczenia zawierającego dane i informacje niezbędne do rejestracji i ewidencji. NSA nie przyjął więc bez sprawdzenia, że samo posiadanie pozwolenia czasowego potwierdza istnienie dokumentacji homologacyjnej. Podstawa wcześniejszej rejestracji została wskazana w uzasadnieniu.

Osobnego wyjaśnienia wymaga brak rubryki K w pozwoleniu czasowym. Sam brak miejsca na numer homologacji nie przesądza o niezgodności dokumentu z dyrektywą 1999/37/WE w sprawie dokumentów rejestracyjnych pojazdów ani o braku możliwości późniejszej rejestracji samochodu. Art. 1 akapit drugi tej dyrektywy pozostawia państwom członkowskim możliwość używania do tymczasowej rejestracji dokumentów, które nie spełniają pod każdym względem jej wymagań. Ocena pozwolenia czasowego nie może zatem opierać się wyłącznie na porównaniu jego formularza ze wzorem dokumentu wydawanego przy rejestracji stałej. Brak numeru homologacji w dokumencie nie jest również równoznaczny z ustaleniem, że pojazd nie był homologowany. Ocena tej kwestii wymaga odniesienia do dokumentacji konkretnego pojazdu. W rozpatrywanej sprawie sąd wskazał dokumenty, na podstawie których dokonano wcześniejszej rejestracji. Organ powinien wyjaśnić istotne okoliczności sprawy i w razie uzasadnionych wątpliwości sięgnąć do akt wcześniejszego postępowania. Obowiązek ten nie pozwala jednak pomijać ustawowego wyłączenia wymagania przedstawienia określonego dokumentu. Weryfikacja wcześniejszej dokumentacji jest czym innym niż ponowne żądanie od właściciela dokumentu jako obowiązkowego załącznika, mimo że art. 72 ust. 2 pkt 1 wyłącza taki obowiązek.

Wyrok skłania również do przypomnienia zasad dotyczących samego wydawania pozwoleń czasowych. Trzeba przy tym wyraźnie zaznaczyć, że NSA w sprawie II GSK 236/26 nie rozstrzygał o obowiązku przeprowadzenia badania technicznego przed wydaniem pozwolenia czasowego na przejazd do SKP. W tym zakresie przedstawiam odrębną argumentację interpretacyjną, wynikającą z zestawienia przepisów dotyczących warunków technicznych, dopuszczenia do ruchu, rejestracji i badań technicznych. Zgodnie z art. 71 ust. 1 PoRD pozwolenie czasowe jest dokumentem stwierdzającym dopuszczenie pojazdu do ruchu. Art. 71 ust. 2 wiąże to dopuszczenie między innymi ze spełnieniem warunków określonych w art. 66. W mojej ocenie art. 74 należy odczytywać w ramach tych wymagań, a nie jako podstawę do ich pomijania. Dotyczy to również czasowej rejestracji w celu przejazdu związanego z koniecznością wykonania badania technicznego lub naprawy. Sam cel przejazdu nie uzasadnia przyjęcia, że stan techniczny pojazdu może pozostawać całkowicie nieznany, a wydanie pozwolenia czasowego zastępuje jego weryfikację.

W tym kontekście trzeba rozróżnić obowiązek badania technicznego i obowiązek przedstawienia dokumentu potwierdzającego jego wykonanie. Natomiast § 17 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia rejestracyjnego przewiduje w określonym przypadku brak obowiązku przedłożenia dokumentu wskazanego w art. 72 ust. 1 pkt 4 PoRD. Nie można jednak wyprowadzać z tego przepisu samodzielnego zwolnienia z ustawowego obowiązku przeprowadzenia badania technicznego ani ze spełnienia warunków dopuszczenia pojazdu do ruchu. Jeżeli interpretacja przepisu wykonawczego prowadzi do dopuszczania do ruchu pojazdów bez wiedzy o ich stanie technicznym, powstaje problem zgodności takiej interpretacji z art. 66 i art. 71 PoRD. Rozporządzenie nie może zmieniać wymagań ustawy. Tak należy rozumieć istotę zastrzeżeń wobec praktyki wydawania pozwoleń czasowych bez uprzedniego wyjaśnienia tych okoliczności.

Argumentację tę wspiera wyrok WSA w Łodzi z 1 kwietnia 2014 r., sygn. akt III SA/Łd 1196/13. Sąd zwrócił w nim uwagę na brak racjonalności czasowego dopuszczenia do ruchu pojazdu, którego wcześniej nie poddano badaniu technicznemu, skoro nie ma pewności, czy jego udział w ruchu nie zagraża bezpieczeństwu. Stanowisko to należy uwzględniać przy ocenie relacji między celem rejestracji czasowej a wymaganiami dotyczącymi bezpieczeństwa pojazdu.

Nie oznacza to obowiązku przeprowadzenia badania przed rejestracją każdego pojazdu. Najpierw należy ustalić, czy badanie jest wymagane. Art. 81 ust. 4 pkt 1 przewiduje określone zwolnienia z pierwszego badania technicznego, z którymi należy wiązać wyłączenie dokumentacyjne z art. 72 ust. 2 pkt 8. Nie wolno jednak automatycznie przyjmować, że każdy pojazd przedstawiany do pierwszej rejestracji korzysta z takiego zwolnienia. Jeżeli pojazd wymaga przeprowadzenia badania technicznego przed pierwszą rejestracją w Polsce, organ nie powinien uzależniać możliwości wykonania tego badania od wcześniejszego uzyskania pozwolenia czasowego i tablic rejestracyjnych. Pojazd może bowiem zostać dostarczony do stacji kontroli pojazdów bez uczestniczenia w ruchu drogowym. Przewidziana w art. 74 ust. 2 pkt 2 lit. c PoRD możliwość czasowej rejestracji w celu przejazdu na badanie lub naprawę nie oznacza, że uzyskanie takiej rejestracji jest warunkiem przeprowadzenia badania. Ma to szczególne znaczenie przy dodatkowych badaniach technicznych pojazdów sprowadzonych z zagranicy. Wymagania dotyczącego sprawdzania tablic rejestracyjnych w zakresie badania okresowego nie należy automatycznie przenosić na badania dodatkowe. Należy ustalić właściwy rodzaj badania, jego podstawę, wymagane dokumenty oraz przeprowadzić identyfikację pojazdu.

W konsekwencji diagnosta samochodowy może przeprowadzić dodatkowe badanie techniczne pojazdu sprowadzonego z zagranicy, jeszcze niezarejestrowanego w Polsce i nieposiadającego tablic rejestracyjnych. Jeżeli pojazd spełnia wymagania podlegające sprawdzeniu w ramach danego badania, a wymagane czynności i ustalenia zostały wykonane, możliwe jest określenie jego wyniku jako pozytywnego. Sam brak tablic rejestracyjnych nie stanowi podstawy do określenia negatywnego wyniku badania dodatkowego.

Nie można przy tym utożsamiać sytuacji pojazdu o ustalonej tożsamości i udokumentowanej historii rejestracji z przypadkiem, w którym tożsamość, dokumentacja oraz podstawy dopuszczenia do ruchu wymagają dopiero wyjaśnienia. Wcześniejsza rejestracja dostarcza istotnych informacji, lecz nie zwalnia diagnosty z wykonania własnych czynności identyfikacyjnych. Brak wcześniejszej rejestracji w Polsce nie może natomiast tworzyć zamkniętego kręgu, w którym organ oczekuje badania, a SKP odmawia go wyłącznie z powodu braku pozwolenia czasowego.

Należy także oddzielić ustalanie danych technicznych od potwierdzania homologacji. Badanie dodatkowe może służyć ustaleniu danych w zakresie przewidzianym przepisami. Nie zastępuje jednak dokumentu homologacyjnego, jeżeli jego przedstawienie jest wymagane w konkretnej procedurze.

Przedstawiona ocena praktyki wydawania pozwoleń czasowych bez wiedzy o stanie technicznym pojazdu stanowi stanowisko interpretacyjne prezentowane przeze mnie oraz SITK RP Oddział w Krośnie. Wyrok II GSK 236/26 ma dla tej argumentacji znaczenie systemowe, ponieważ potwierdza charakter rejestracji czasowej. Nie jest jednak bezpośrednim rozstrzygnięciem o dopuszczalności wydawania pozwoleń na przejazd do SKP bez uprzedniego badania.

Bezpośrednio rozstrzygnięta przez NSA kwestia jest jednoznaczna: rejestracja czasowa z urzędu oznacza wcześniejsze zarejestrowanie pojazdu na potrzeby art. 72 ust. 2 pkt 1 PoRD. Stanowisko to było już wyrażane między innymi w wyrokach z 23 stycznia 2025 r., sygn. akt II GSK 1379/24, oraz z 6 sierpnia 2025 r., sygn. akt II GSK 481/25.

W praktyce trzeba zatem uwzględniać zarówno skutki dokonanej rejestracji czasowej, jak i wymagania właściwe dla postępowania, w którym jej dokonano. Czasowy charakter rejestracji nie usuwa jej z historii prawnej pojazdu i nie pozwala przy kolejnym wniosku traktować samochodu tak, jakby nigdy wcześniej nie został zarejestrowany.

Łódź, dnia 12-11-2026 r.

Grzegorz Krzemieniecki

Signature Not Verified
Dokument podpisany przez Grzegorz Krzemieniecki
Data: 2026.11.12 12:36:57 CET